

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Országos döntő

2026. 03. 20.

8. osztály

A tanuló neve nyomtatott betűkkel

A tanuló iskolája településnév feltüntetésével

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

Név nyomtatott betűkkel

Az iskola neve a település feltüntetésével

SZÖVEGÉRTÉS

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Lotz János, a végzős diák

A bonyhádi gimnázium 1930-1931. tanévi értesítője alapján Lotz János végzősként aktívan tevékenykedett, közösségi és egyéni feladatokat vállalt.

1930. október 6-án, 1931. március 15-én és május 31-én Lotz János mint a Petőfi nevét viselő önképzőkör ifjúsági elnöke ünnepi beszédeket mondott.

Koritsánszky Ottó felügyelő Schöll Lajos főesperes emlékére 40 pengős pályadíjat tűzött ki az evangélikus tanulók számára. A pályadíjat Lotz János VIII. osztályos tanuló nyerte el. Az 1931. május 31-én elmondott beszédéért Kring Gyula énektanító alapítványának adományából 20 pengő jutalomban részesült. Maga az önképzőkör 30 pengő jutalomban részesítette Lotzot az egész évben kifejtett munkássága elismeréséül.

A Petőfi önképző keretében szavalókör is alakult az előző tanévben. A szavalók ügyeit Lotz János elnöklete alatt Hufnagel Ferenc és Hofbauer Pál IV. osztályos tanulók intézték. A kör abban a tanévben is a II—IV. osztály tanulóiból alakult, amelynek az ülésein a szavalatokon kívül tudományos tárgyú dolgozatot, és egy novellát is bemutatnak. A beszámoló szerint az alsóbb évfolyamosok lelkesen bírálták a szavalatokat és az irodalmi alkotásokat, és nem magyar ajkúak is buzgón részt vettek a kör munkájában (a gimnáziumban több nemzetiségi diák is tanulhatott). A kör ülésein Hajas Béla vezető tanár is jelen volt. Hajas Béla Lotz János osztályfőnöke is volt egyben.

A szóbeli érettségi vizsgák 1931. június 22—26-ig zajlottak, amelyen Müller Róbert esperes úr elnökölt, a püspök jelenlétében, a tanügyi kormányt pedig dr. Mauritz Béla egyetemi tanár úr képviselte. A követelményeknek jelesen megfeleltek: Béki Ernő, Fittler Dezső, Knabel Vilmos, Kováts Boldizsár, Lotz János, Lützenburger Anna, Nemes György, Pfeifer Henrik, Rózsa Piroska.

FELADATOK

1. Igaz vagy hamis az állítás?

5/

- a) Az értesítőben az iskola eseményeit foglalták össze.
- b) A gimnázium akkor nyolcosztályos volt.
- c) 1931-ben összesen kilencen vizsgáztak.
- d) Az érettségi öt napig tartott 1931-ben.
- e) A vizsgázók betűrendben szerepelnek a szövegben.

2. Számold ki!**5/**

- a) Lotz ennyi jutalomban részesült összesen 1931-ben.
- b) Legalább ennyi tagja volt az érettségi vizsgabizottságnak (*egyébként több lehetett*).
- c) Ennyi diák vezette a szavalókört.
- d) Ennyi lány érettségizett ötösre.
- e) Ennyi betűből áll az önképzőkör tanárának vezetéckneve.

3. Döntsd el, hogy Lotz melyik tevékenységhez hogyan köthető? Közösségi vagy egyéni cél vezérli?

4/

Pályázaton vesz részt. Érettségi vizsgát tett.

Ünnepi beszédet mond. Bírálatok készítése.

4. Egészítsd ki a hiányos szövegeket a megfelelő szavakkal, kifejezésekkel!**6/**

a) iskola tanév gimnázium jelentés szeptember bizonyítvány

Értesítő: az a/az, melyet az egyes tanintézetek - csakis az akkori fő- és közép--k, a polgári, sőt néha az elemi szinten is - egy-egy évi működésükről a végén adni szoktak.

b) vallás térség keresztény kerület iskola lelkipásztor

Esperes: a/az egyházakban (katolikus, református, evangélikus) az egyházmegye egy meghatározott-nek/-nak élén álló, a püspök által kinevezett vagy választott pap/lelkész. Feladata az esperesi terület-i munkájának összehangolása, a gyülekezetek felügyelete.

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____ pont**

Helyesírási feladatok

1. Döntsd el, majd jelöld a megfelelő betűjel bekarikázásával, hogy igazak-e az alábbi szabályok, és ezzel együtt a hozzájuk tartozó példák. Amennyiben hamisnak véled a szabályt, írd le helyesen a hozzá tartozó példát a vonalra!

4/

a) *pécsi Nemzeti Színház* _____

Kisbetűvel kezdjük az intézmények működési helyére utaló -i melléknévképzős településneveket akkor is, ha azok részei az intézmény nevének. I – H

b) *Nemzetközi Nőnap, Víz Világnapja* _____

Az ünnepek, jeles napok tagjait nagy kezdőbetűvel is írhatjuk mondatközi helyzetben, ha a jelentőségüket akarjuk kiemelni. I – H

c) Cicero – Cicerónak, Coca-Cola – Coca-Colát _____

Ha az idegen írásmód szerint írt tulajdonnevek végén lévő rövid magánhangzót ejtjük, akkor ha ezek a szavak toldalékot kapnak, abban az esetben a magyar kiejtéshez igazodva megnyújtva írjuk a szótő végi magánhangzót. I – H

d) „*Ismerni a jót könnyebb, mint követni*” – írta unokaöccsének Kölcsey.

Ha az idéző mondat követi az idézetet, gondolatjellel kapcsoljuk, kisbetűvel kezdjük, és ilyenkor az idézet végén a felkiáltójelet és a kérdőjelet kitesszük, a pontot azonban nem. I – H

2. Oldd meg az alábbi szóegyenleteket!

15/

kutya+macska+barátság	
tízezer+ötszáz+tizenöt	
jelen+nem+lévő+személy	
viasz+szerű	
Mikszáth+s	
sakk+készlet	
USA+ban	
szűn(ik)+telen	
alumínium+huzal	
úton+módon	
könyv+ritkaság+gyűjtemény	
Budapest+térkép	
7. + s (<i>tanuló</i>)	
Tarr+ról	
sző+j	

3. Jelöld a megfelelő betűvel, hogy az alábbi kifejezések aláhúzott részére melyik állítás igaz!**14/****A:** Kötőjellel írjuk a szót.**B:** Nem kötőjellel írjuk a szót.

Igaz_e?		Neoton_együttes	
meg_megáll		Visegrád_környéke	
Petőfi_verse		réges_régen	
szóról_szóra		Árpád_híd	
ütött_kopott		Duna-Tisza_köze	
mende_monda		nap_nap után	
ENSZ_katona		Esterházy_torta	

4. Az alábbi mondatok mindegyikében található egy vagy több helyesírási hiba. Húzd alá azt a szót vagy azokat a szavakat, amelyek hibásak, és írd följük a helyes megoldást!**8/**

James Wattal foglalkoztunk a fizika órán, aki a közhiedelemmel ellentétben nem feltalálta, hanem továbbfejlesztette a gőzgépet.

A hugom még sohasem viselte a haragoszöld estélyiruháját, amelyet annakidején a szalagtűzőjére vásárolt.

A szakemberek erős szennyeződést észleltek a Bodrog folyó vizében is.

Eligérkeztem egy rendezvényre, ahol műzeális értékű tárgyakat mutattak be, amelyek eredetiségét tanusítvánnyal igazolták a szakértők.

5. Töltsd ki a táblázat üresen maradt oszlopát a feladatnak megfelelően!**9/**

1=az 1. megoldás a jó

2=a 2. megoldás a jó

3=a 3. megoldás a jó

X=mindhárom megoldás jó

0=egyik megoldás sem jó

1.	2.	3.	
dühvel	juhhal	méhvel	
valamije	foglya	estélye	
közömbös	visszásság	monogram	
tégej	zsindej	erekje	
erkély-jelenet	hely-jegy	follyon	
paródizál	szimbólikus	szólista	
turbán	tribün	müzli	
guggol	erőssen	utánna	
bennsőséges	parttalan	fennséges	

6. Pótold az alábbi szavak hiányzó -i/-í betűjét!**10/**

b__ztat, __zület, ny__lvános, sz__vélyes, áh__tatos, v__vmány, __romány, v__gasz, t__zet, v__zibicikli

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**